
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Acc. 6101

TWEE DAGEN IN NOVEMBER,

OF

**HULDE aan BURGERDEUGD, WEL-
DADIGHEID en HELDENMOED;**

TOONEELMATIGE VOORSTELLING MET ZANG;

DOOR

J. H. GRAVE.

Te ROTTERDAM, bij
J. VAN BAALEN.

—
1830.

6101

PERSONEN.

BURGERHOOFD, *Wijkmeester.*

JOHANNA, }
WILLEM, } *zijne Kinderen.*

De Heer VAN HOOGERHUIS.

Mevrouw VAN HOOGERHUIS.

STOUTENBURG, *een Gepensioneerd Officier.*

WILHELMINA, *Dochter van STOUTENBURG.*

Mevrouw BLOEMENDORF, *eene Weduwe.*

LEOPOLDINE, *hare Dochter, een Kind.*

VROEGERDAG, *Kleedermaker, Buurman van
BURGERHOOFD.*

LYSJE, *oude Dienstmeid, in het Huis van
BURGERHOOFD.*

GENOODIGDEN.

TWEE DAGEN IN NOVEMBER.

Het Tooneel verbeeldt eene Kamer, regts eene tafel met een lessenaar er op, links eene andere tafel, een mand met pluksel; op de tafel liggen drie kranten, een eiken-, bloemen- en lauwerkrans, voorts stoelen, enz.

EERSTE TOONEEL.

JOHANNA, WILHELMINA.

JOHANNA, *(bezig een bloemkransje te vlechten).*

Het bloemkransje is zoo goed als gevlochten; schoon het moeite heeft gekost, want de bloemen zijn thans schaarsch.

WILHELMINA.

Ja, lieve Nicht, het pluksel heeft voor een oogenblik moeten blijven liggen, want wij kunnen dezen dag ook niet zoo onbemerkt laten voorbij gaan.

A *

N° 1. Wijs: *Wat is het schoon weldadigheid te plegen.*

't Is zeker schoon weldadigheid te plegen,
Maar deze deugd geeft ook tot rusten tijd,
Voor menschen hulp ontvangt men 's hemels zegen,
Toch blijft dees dag slechts aan de vreugd gewijd;
Het feest van onze Koningin,
Bekoort hier ieders hart en zin. } *bis.*

JOHANNA.

't Is Neêrlands feest: het dwangjuk werd verbroken,
Op dezen dag, neen, dit vergeet men nooit,
En waar men ooit moog twist of onrust stoken,
Elk braaf Bataaf heeft het gezicht ontplooid;
Bij 't feest toen hel noch mouterij,
Maar 't regt sprak: Holland maakt u vrij! } *bis.*

T W E E D E T O O N E E L.

BURGERHOOFD, JOHANNA, WILHELMINA.

BURGERHOOFD.

Kinderen, reeds zoo vroeg aan den zang? nu dat verheugt mij, dat gij, terwijl gij voor onze dappere lijdenden werkt, zulks met een opgeruimd hart doet, en dat gij de zangwijze hebt verkoren: „Wat is het schoon weldadigheid te plegen.” Dat geeft lust tot den arbeid. Maar wat zie ik JANSJE, gij zijt bezig met een bloemkransje te

vlechten, wordt gij sentimenteel? dit was in mijn huis nooit de mode. Zeker de verjaardag van. . . . Ik wil toch niet hopen. . . .

JOHANNA.

Ja Vader, Moeders verjaardag.

BURGERHOOFD, (*met weemoed*).

Moeders verjaardag! ach! Kinderen, treurige herinnering. O mijn KAREL! uw heldendood, de moord in het Zuiden aan u gepleegt, kostte ook mijne dierbare Gade het leven. Waarom Kinderen deze pas geheelde wonden weder open te scheuren? De goede Engel begeerde dat wij geene openlijke teekenen van rouw zouden aannemen, maar de rouw blijft in ons hart.

WILHELMINA.

In ons hart! mijne goede Tante zeide: Vrienden het gezigt van deze uiterlijke teekenen mogt uw wraak ten top doen stijgen, en laat daar geen onschuldige het slagtoffer van worden. Lijdt wat gij moet, en vergeet wat gij kunt.

BURGERHOOFD, (*tusschen de tanden*).

Vergeet wat gij kunt.

JOHANNA.

En heeft mijne lieve Moeder dan niet gezegd :

No 2. Wijs : *Jeunes amans cueillez des fleurs.*

Op 't veege leger 't oog naar God !
Sprak zij, mijn zoon ik zal u volgen,
Wees vader bij uw treurig lot,
Op 't wijs bestuur toch niet verbolgen,
'k Hervind mijn lief verloren kind,
En gij verliest mij en uw broeder,
Doch troost u : wjl die zoekt ook vindt,
In onze Koningin een moeder.

Ja Vader, Moeders verjaardag !

ALLEN.

Neêrlands Koningin !

DERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, WILLEM.

WILLEM, (*met een politiemuts op*).
Regt zoo , Neêrlands Koningin ! God zegene haar !

WILHELMINA.

Hoe , WILLEM , hebt gij op dezen plegtigen dag
een pet op het hoofd ?

WILLEM.

Ja, dit is eene pet. Ik ben wel niet van die voorvechters. Gij zegt ook wel dat ik Gods water over Gods akker laat loopen, maar dezen dag heb ik niet vergeten. Ik weet ook zeer goed wat daar ginter te koop is, en wil met de Haagsche Jongens ook een lieter Bredaasch bier gaan drinken. Ik ben mobiel schutter.

BURGERHOOFD.

WILLEM! wat hebt gij gedaan? Is u het treurig lot uws Broeders vergeten?

WILLEM.

Neen, juist daarom: voor ieder lid dat men hem heeft gekwetst, doe ik een van die Walvisch Kerels in het zand bijten; want MYNTJE heeft gezegd, dat ik hem nog, hoe heet die leelijke spullen baas ook, nog een Ridder-Order op zijn naakte borst moest geven. En als ik te huis kom, heeft zij gezegd, dat ik op hare hand kan rekenen. Ja, zeide zij, en dat zeggen alle Vaderlandsche meisjes.

N° 3. Wijs: *Un Jeune Page aimait Adèle.*

De Koning roept, wij moeten strijden,

Want wij zien wet en regt vertreên,

Gaat, wilt hem bloed en leven wijden,

Trekt onder Gods geleide heen,

Behoef ik wel uw moed te wekken?

Gaat heen, schoon gij mij schreijen ziet,
Die Neêrland lief heeft, moet vertrekken,
Die t' huis blijft is mijn minnaar niet.

In Amsterdam, Rotterdam en Leyden, nergens
blijft men voor de goede zaak te huis.

BÜRGERHOOFD.

Ja, de bloem van Neêrlandsch jongelingschap, zij,
waarvan het Vaderland zoo veel moet verwachten,
verlaten hunne Academiën, om den eersten pligt te
vervullen, die van het behoud van haardsteê en
altaren.

Voorgaande wijs.

Minerva schraagt uw edel pogen,
Als gij het Vaderland verweert,
Dit 'zal uw waarde nog verhoogen,
Zoo ras gij zijt gepromoveerd,
Wanneer gij kranken zult verplegen,
In leergestoelt of pleitzaal staat,
Dan plukt gij van uw arbeid zegen,
Gelijk weleer als braaf soldaat.

WILLEM.

Al ben ik geen Student, ik wil toch ook proeven
hoe de ratjetoe smaakt.

JOHANNA.

Jongen, Jongen dat zal je afvallen.

WILLEM.

Wat afvallen? die zijn Vaderland en Vorst niet bijvalt, is niet eens waard dat hij roggenbrood eet.

JOHANNA.

Hij heeft gelijk. Vader is ook in het jaar dertien niet te huis gebleven. Ja, Vader, van daag moet gij de Medaille op de borst hangen; want die zich schaamt dezelve te dragen, moet toch de ware held niet geweest zijn.

BURGERHOOFD. .

Gij hebt gelijk. (*Hij gaat naar zijne lessenaar en neemt de Medaille er uit*). Onschatbaar kleinood, meer waard dan een brief van adeldom. De dwaas moge met een schampre lach op u nederzien; eenmaal bekleedt gij nog eene plaats naast het geuzennapje, gelijk de eerste WILLEM altijd met lof in onze geschiedboeken zal worden vermeld.

JOHANNA.

Kom hier, Vader, laat ik het Eereteeken op uw borst hechten. (*Zij doet sulks*). Voor Vaderland en Oranje!

ALLEN.

Voor Oranje en Vaderland!

BURGERHOOFD.

Kinderen, ik ben zoo vergenoegd, zoo te vrede,
dat zij allen zoo eenstemmig denken; uwe Moeder
en Broeder denken zeker in zaliger gewesten
aan ons.

N° 4. Wijs: *O beau Pays.*

O mijn lieve kinderen,
Uw moeder ziet en hoort ons in dees stond,
De liefde voor ons land, zal wat ons dreigt niet mindren,
O God bescherm der vaadren heiligen grond,
Noord-Nederlanders zeggen uit een mond:
Die liefde zal nooit mindren!

ZAMEN.

Ja, wij zijn uwe kinderen,
En moeder, enz.

VIERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, VROEGERDAG.

VROEGERDAG.

Goede morgen, Buurman, vergeef dat ik u kom
storen, want gij zult als Wijkmeester thans handen
vol werk hebben, dat kan ik begrijpen, daarom
heb ik nooit die post willen aannemen, want met
Stadszaken heb ik mij nimmer opgehouden....
Maar ik kom met een bezwaar.

BURGERHOOFD.

Wat is het? slechte tijding?

VROEGERDAG.

Neen dat is het niet, maar ik kwam uw raad innemen. Vooraf moet ik u zeggen, dat de krijgsveld mijn zaak niet is; in mijne jeugd heb ik wel eens een voetzoeker afgestoken, maar anders durf ik niet zeggen dat ik ooit kruid heb gerooken. Ik was altijd een stil en vreedzaam burger en dacht op mijn snijderstafel nooit over den oorlog, dan wanneer de Garde du Corps nieuwe monteringen behoefde en de Prins de Lakijen nieuwe leveringen gaf: dan sneed en stak ik links en rechts dat het een aard had. Doch ik heb een Papegaai, een allerliefst beest, die roept steeds, *voor Vaderland en Koning*, en dit maakte mij wakker. Thans, zegt men, zijn er roovers en plundersaars in aantocht en ik wil mijn boeltje maar niet zoo laten wegkapen. Ik wil onzen goeden Koning, den Zoon van Vader WILLEM zaliger gedachtenis, maar niet laten beleedigen, en mijne goede Vogel, het eenigste wat ik in de wereld heb, aan die moedwilligers ten prooi geven. Ik wil mede in de Stad, de rust helpen bewaren, ik wil al was het dan ook maar met een piek, want prikken ben ik gewoon; de eerste gekielde vagebond een knoopgat maken, waarvoor ik

geen koord, zij of rijgdraad op de rekening zal zetten, en nu wilde ik dat gij als Wijkmeester mij daarvoor opschreeft. Ik maak mijne eige montering. . . . met een gevulde borst wel te verstaan, aan lappen ontbreekt het mij niet.

WILHELMINA.

Maar die chacot, zal aardig op uw pruik staan.

VROEGERDAG.

Die drielaag batterij zet ik af, ik vecht met geen kanon, mijn Pruikmaker is een klant van mij. Ik laat een naturelletje maken, als of ik Brutus zelf was; die man verstaat dat kunstje en wij kunnen elkander met gesloten beurzen betalen; ik maak hem een pantalon van gedecartiseerd laken, al wilde hij er ook een witte streep op hebben.

BURGERHOOFD.

Wel Buurman, dat kan ik niet afkeuren als de nood aan den man komt, als het haardsteê en altaren geldt, dan komen er geen stand, geene jaren te pas.

VROEGERDAG.

Als de nood aan den man komt, reken dan op uw Buurman.

N° 5. Wijs: *Heureux habitans.*

De nood aan den man,
Dan moeten wij elkander helpen,
Voor 't Vaderland,
Is 't dat men goed en bloed en verpand.
Men doet wat men kan,
En moet ik eens uw wonden stelpen,
O reken dan,
Ontbreekt u iets, op uw buurman.

'k Hoor tot geen eersten ban,
Doch 't vloekgespan,
Wil ik bestrijden,
Met het schietgeweer,
Schoon ik juist niet goed excerceer,
Vel ik hen ter neer,
Ik wil mij aan den krijgdsdienst wijden,
Want aan mijn Nederland,
Heb ik het woord van eer verpand.

De nood aan den man, enz.

Ik vecht voor wet en regt,
Aan 't Land gehecht,
En onzen Koning!
Iedere muiteling,
Die reeds zoo veel goed ontving,
Blijft uit onzen kring,
Doch dappren voor u, staat mijn woning,
In nood mijn beurs gereed,
Wee! die zijn broeder ooit vergeet.

De nood aan den man, *ens.*

'k Help een vriend in nood,
Zelfs tot den dood,
En moet ik sterven,
Ik heb kind, noch kraai,
'k Maak buurman u, mijn papegaai,
Houdt u' dan toch taai,
Of 't Land zal alles van mij erven,
Maar blijft men goed gezind,
Dan schenk ik alles aan mijn vriend.

Den nood aan den man, *ens.*

Ja Buurman, gij zult mijn erfgenaam zijn, uitgezonderd een honderd paar slopkousen, die ik uit de hel heb gered, om die weder als het noodig is in het vuur te brengen; dit is een legaat aan het Vaderland.

BURGERHOOFD.

Ik wilde u ook spreken over een montering voor onzen WILLEM, die heeft zich vrijwillig onder de mobile Schutterij aangeboden.

VROEGERDAG.

Een montering zoo mooi als er bij de Compagnie wordt gedragen, en het geld geef ik hem als een reispenning mede; ik weet wel wat ik in het jaar dertien aan u te danken heb gehad.

WILLEM.

Mijnheer VROEGERDAG heeft een goed geheugen! zeventien jaren lang.

VROEGERDAG.

Een echte Hollander, vergeet geene weldaden! die ondeugden zijn thans alleen in Zuid-Nederland bekend, in het Noorden weten wij zeer goed wat wij geweest zijn.

VIJFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, LYSJE.

LYSJE.

Mijnheer! MEVROUW BLOEMDORF wenscht u te spreken.

BURGERHOOFD.

Mij? (*Ter zijde*). Ik weet dat zij in de bekrompenste omstandigheden leeft; zoude zij mijne bijstand als Wijkmeester noodig hebben? Wij zullen het hooren; (*huid*) laat Mevrouw binnen komen.

LYSJE.

Het is wel, Mijnheer.

BURGERHOOFD.

Zoo zij mij achter afzonderlijk moet spreken, laat haar dan in de zijkamer gaan.

LYSJE.

Ik zal de boodschap doen. (LYSJE af).

VROEGERDAG.

Zie die Mevrouw BLOEMDORF is wel eene aardige Vrouw; ik geloof dat zij het niet te breed heeft. Maar ondanks dat alles had ik een jaar of twee geleden zoo eens een gekke bui; het werd mij zoo wonderlijk om het hart, en ofschoon zij wel een beetje te koket voor mij was, had ik echter een paar blaauwe kousen aangetrokken, maar tot mijn geluk belde er juist een Bidder bij mij aan, toen viel mij dadelijk in de gedachte dat ik niet voor mijn tijd wilde sterven. Want die van het huwelijk iets hebben wil, moet er vroeg bij zijn, geloof ik.

WILLEM.

Daarin hebt gij gelijk, daarom zoodra ik terug kom, zal ik mijne zaak wel weten.

ZESDE TOONEEL.

DE VORIGEN, MEV. BLOEMDORF, LEOPOLDINE,
LYSJE.

MEV. BLOEMDORF, (tegen BURGERHOOFD).

Mijnheer ik heb uw bijstand noodig.

BURGERHOOFD.

Wilt gij mij afzonderlijk spreken, Mevrouw?

MEVR. BLOEMDORF.

Vergeef mij, ik ken uw kiesch gevoel, ik weet dat u mijn behoefte niet onbekend is, doch hieromtrent heb ik voor deze oogenblikken uwe bijstand niet noodig, wij arbeiden dag en nacht, en dank zij de weldadigheid en belangstelling van zoo vele edele vrouwen in ons land, die de fatsoenlijke behoefte van den bedelaar weten te onderscheiden, dank zij — doch hier moet ik zwijgen, ik mag het kiesch gevoel onzer goede Koningin, van de lievelinge van 's Gravenhage niet beledigen, in stille gebeden alleen zenden wij wanneer de spade lamp ons hare dienst weigert, omdat haar het noodige voedsel ontbreekt, onzen dank ten hemel. O! dikwerf is deze duisternis dan eene genoegdoening voor ons hart, daar ons niets in ons gebed kan afleiden en wij bij een diep smartgevoel, toch kunnen beseffen dat er nog ongelukkiger zijn dan wij.

VROEGERDAG, (*wischt een traan uit zijne oogen: ter zijde.*)

Het is toch een braaf wijf, al is zij opgeschikt.

MEVR. BLOEMDORF.

Mijnheer! ik kom ook mijn offer op het altaar van het Vaderland brengen. Ik heb een dertig paar

B

sokken gebreid, niet van mijn overvloed, deze bied ik u voor onze braven aan: mijn man was ook eens Militair.

LEOPOLDINE.

Een tiental corale beursjes, en twee tabakszakken, wanneer men die verkoopt, brengen die ook wat op, geen meisje in de stad maakt die mooier dan ik.

VROEGERDAG, (*in tranen*).

Dat lieve kind! hoor hebt gij ook een spaarpot?

LEOPOLDINE.

Ja Mijnheer! maar er is niet veel in, op zijn best vijftig cents.

VROEGERDAG, (*tast in zijn zak*).

Daar hebt gij dan een stuk van twee en vijftig stuivers; de cents kan ik zoo spoedig niet berekenen, leg er die bij.

LEOPOLDINE, (*het geld aannemende*).

Mama! wil ik dit ook geven?

BURGERHOOFD.

Neen, lieve Meid! daar zal ik voor zorgen, behoud uw geld.

VROEGERDAG

Een lief Kind, maar dat Mama bevalt mij niet, dat is zoo Brabandsch.

LIJSJE.

Wacht een beetje, ik koop zoo een beursje voor den beugeltasch, die mijn Grootmoeder zaliger heeft gedragen, die zal toch wel zoo veel waard zijn: daar Mijnheer. (*Zij geeft den beugeltasch aan haren Meester*). Ik heb ook wel wat voor het Vaderland over... Maar wacht een beetje mijn loderijndoosje, moet ik er uit hebben.

BURGERHOOFD, (*haalt het er uit en geeft het haar*).

Daar is het, maar er is zooveel geld in den tasch.

LIJSJE.

Drommels, dat zijn de vijf en twintig guldens voor het huishouden van deze week, die Mejufvrouw Jansje mij heeft gegeven.

JOHANNA.

Laat maar zitten; daar Lijsje is de sleutel van mijn kast, in mijn spaarpot zal wel iets meer wesen, haal die hier, wat er meer is, wil ik van harte afstaan.

(LIJSJE af).

B *

WILLEM.

Zuster wil een vet varken, voor de goede zaak slagten.

WILHELMINE.

Ik heb nog twee goude Willempjes (*zij haalt die uit hare redicule, het geld is in een papiertje*) die geef ik voor een tabakszak, die kan Willem mede op reis nemen.

WILLEM.

Dan rook ik nooit geen sigaren meer.

BURGERHOOFD.

Ja, Jongen de Gouwenaar moet ook leven! doch van Toulon wacht ik nog een goede bezending en die zullen best zijn.

ZEVENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, STOUTENBURG.

STOUTENBURG.

Mijn hartelijke groet aan het vereerenswaardig gezelschap en bijzonder aan den Civilen Ambtenaar van deze Wijk, want men moet den Keizer geven wat des Keizers is. Vriend Burgerhoofd in een woord, en wel met gezwinde pas, kom ik u om

de hand van uwen Zoon vragen, voor mijne Dochter wel te verstaan; dit is de verkeerde wereld zult gij zeggen, maar er is tegenwoordig zooveel gedaan dat verkeerd is, en uw Jongen trekt mede om dat verkeerde te herstellen als het mogelijk is, en dan geef ik hem tot belooning mijn MIJNTJE, vroeger noemde ik haar MINA, doch sinds de Adjudant van den Generaal van dien naam bij de Brigands dient, is dat over, want alles wat maar naar dien naam ruikt is mij een walg. Ik noëm haar nu maar zoo plat weg MIJNTJE! Het is een meid als melk en bloed, zij komt niet uit de kolenmijnen, echt Hollandsch produkt en de Vader heeft ook nog iets in de melk te brokken. Zij krijgt alle mijne roerende en onroerende goederen, onder dien verstande dat ik mijn pensioen gedurende de onlusten geheel aan het Vaderland laat. Ik moet dus van den hoogen boom teeren.... hoe hoog staat de Werkelijke Schuld? doch dat doet er niets toe, er zal voor de jonge lui genoeg overblijven. Wel nu Oudje kan ik den Jongen krijgen?

BURGERHOOFD.

Wie zoude u iets kunnen weigeren?

STOUTENBURG.

Het is niet voor mij: ik mag helaas geen rekruten meer maken, maar het is onder kommando van mijne

Dochter dat hij moet treden, of zij onder de zijne,
als het zoo ver is zal men zien wie het commando
heeft. Wat mij betreft ik ben altoos baas geweest.

BURGERHOOFD.

De Slag van Waterloo kan daarvan getuigen.

STOUTENBURG.

Roemrijke herinnering, jammer dat ik nu niet
meer voort kan.

N° 6. Wijs: *'t En Souwiens tu.*

Heugt u die dag? geen zon brak door de wolken:
Slechts bliksemvuur, en donderend metaal,
Kwam ons, als sprak een God, de troost vertolken,
'k Stel heerschzucht hier o Holland perk en paal!
De fransche zon, zal in het bloed verdrinken,
En Neêrlandsch zon, breekt als op nieuw weer aan,
En schoon men in 't niet wil doen verzinken,
Zij zal voor ons met luister blijven staan.

BURGERHOOFD.

Zij zal in Thetis schoot niet zinken dan om met
schooner glans te rijzen. De Oranje glans zal zich
in het water spiegelen, en van de zee een pactolus
maken, en iedere morgen zal zij de driekleurige
vlag het Hollandsch rood, wit en blaauw zien wap-
peren, als of zij het Wilhelmus wilde aanheffen.

STOUTENBURG.

Schutter blijf getrouw aan uw Vaandel: geef

het niet goedkoop over, denk dat onder die kleur
ons Vaderland is vrij gevochten en vrij zal blijven.

WILLEM.

Stel u gerust ik ben van deze Stad en dan ver-
geet men Oranje niet.

WILHELMINA.

Ik geloof dat men daaraan in geheel Noord-Ne-
derland niet behoeft te twijfelen.

BURGERHOOFD.

N° 7. Wijs: *De Vrijheids-Tempel is ontsloten.*

Wij blijven trouw aan land en Koning!
Zoo wel de vreedzame in zijn woning,
Als hij die trekt naar 't veld van eeu,
Men presenteer daarvoor 't geweer,
En die niet strijdt die geeft zijn geld,
Geen land zoo goed! hier is elk burger held,

ALLEN.

En die niet strijdt die geeft zijn geld,
Geen land zoo goed! hier is elk burger held.

ACHTSTE TOONEEL.

DE VORIGEN, LIJSJE; (*met een spaarpot,
zijnde een steenvarken.*)

LIJSJE.

Mejufvrouw! hier is het steenvarken het is
mooi zwaar.

VROEGERDAG.

Dan moet het geslacht worden, wij zijn juist in den slagttijd.

JOHANNA.

Sla maar stuk LIJSJE! en neem er uw vijf en twintig gulden af.

BURGERMOOFD.

Neen geef maar hier, ik zal die vijf en twintig gulden met LIJSJE wel verrekenen.

JOHANNA.

Regt zoo, de linkerhand moet niet weten wat de regter geeft.

LEOPOLDINE.

Mama! die spaarpot is wat zwaarder dan de mijne.

MEVR. BLOEMHOF.

Ach! Kind het penningske van de behoefte wordt toch hoog aangerekend.

LIJSJE.

Dat is wel waar.

WILLEM.

En ik geef mijn bloed en leven als het noodig is.

STOUTENBURG.

Ja, ga, mijn Jongen mijne Dochter blijft u
waard en denk.

No 8. Wijs: *L'Hymen est un lieu charmant.*

Door d'aendragtsband te zaam geknoopt,
Houdt ge uw gelederen gesloten,
Denkt gij zijt allen Landgenooten,
En velt den muiltling die slechts stroopt,
En gruwelen op gruw'len hoopt,
Wilt met de braven voorwaarts snellen,
Trekt rustig heen naar den Moerdijk,
Daarover met uw rotgezellen,
Gij keert niet, wat zij ook verstellen,
Dan met den zegepalm ten blijk,
Daar de Englen u op reis verzellen.

JOHANNA.

Dit kan niet missen.

No 9. Wijs: *Brilliant d'amour.*

Ja, Holland zal op helden mogen roemen,
Die in den nood geen lijfsgevaar ontzien,
d'Oranje boom draagt zelf nog schoone bloemen,
Die bloezem zal de beste vruchten biën,
Schoon 't harte zij bij uw beminde,
Dat moed u ook verbindende.

WILLEM.

'k Sterf welgemoed voor min en heldenroem,
Dit is de spreuk van Hollandsch heldenbloem.

WILHELMINE.

Van bloemen gesproken, gij denkt niet aan de feestviering: hier zijn de kransen.

LIJSJE.

Mijnheer en Mevrouw HOOGERHUIS wachten u reeds.

BURGERHOOFD.

Laat ons dan gaan, gij zijt allen van de partij.

WILHELMINE, (geeft de kransen).

Daar Mijnheer VROEGERDAG, dit is de uwe (zij geeft hem den eikenkrans) en hier JANSJE! de uwe (het bloemenkransje). En deze is voor mij (de lauwerkrans).

KOOR.

No 10. Wijs: *Chœur des Noces de Gamache.*

Voor onzen goeden Koning,
's Volkstrouw zij zijn belooning,
Ook onze Koningin,
En 't Vorstelijk gezin,
't Feest dat wij zullen viëren,
Met bloem en eerlauriëren,
Om daarmée te versieren,
Deugd, moed en menschenmin.

Het Tooneel verandert in eene andere Kamer die met guirlandes en festonnen is versierd.

NEGENDE TOONEEL.

De gantsche menigte komt in de volgende orde op: aan het hoofd de Heer VAN HOOGERHUIS, als Officier der Schutterij met twee Schutters achter zich; daarna STOUTENBURG, dragende een korte speer waarop men leest: Heldenmoed; gevolgd door WILHELMINA, dragende de lauwerkran; twee Vrouwen; Mevrouw VAN HOOGERHUIS; WILLEM met een speer en schild, waarop men leest: Weldadigheid, gaande tusschen Mevrouw BLOEMHOF en LEOPOLDINE; daarna JOHANNA, dragende het bloemkransje; BURGERHOOFD dragende een speer met een schild waarop men leest: Burgerdeugd; daarna VROEGERDAG met een eikenkrans, gaande tusschen LIJSJE en eene Vrouw in den burgerstand gekleed! voorts de overige Personen gepaard. Zij komen met een statigen marsch op. (N° 11 marsch), STOUTENBURG plaatst zijn speer ter linkerzijde op den voorgrond; WILLEM in het midden des Tooneels en BURGERHOOFD ter rechter zijde. De sprekende Personen staan in eene eerste lijn, de overige in een tweede, na den marsch, eene herhaling van het Koor N° 10.

BURGERHOOFD.

Het dwangjuk daar wij onder bukten,
Viel Batoos zonen al te zwaar,

Het smaaklijk ooft, dat wij van zuren arbeid plukten,
Ontroofde ons een geweldenaar.

Ja, Neêrlands aard gelijk aan 't lam, dat vreedzaam grazend,
Zich aan den voet zijns meester nedervleit,

Ontstak in gramschap, elk verbazend,

Den fieren leeuw gelijk die schrik door 'twoud verspreidt,
Ja Neêrlands leeuw herrees met kronkelende manen,

En met zijn forsche klaauw, hervatte hij het schild,
Dat dierbaar schild, gekocht door zooveel bloed en tranen,
En waar men tachtig jaar, zijn rust voor had gespild,

Een drietal Eedlen sprak: Civilis wakkre zonen,

Schudt af uw slavenjuk; men sloot zich aan hen vast,
Laat ons dit heldental met eerlauwrienen kroonen,
En sieren met den roem, die aan hun deugden past.

*Het schild valt weg en ontdekt een ander waarop men
leest:*

VAN HOGENDORP.

VAN STIRUM.

VAN DER DUIN.

VROEGERDAG, (*hecht de krans op de speer*).

No. 12. Wijs: *Wilhelmus*.

Wilhelmus van Nassauwen,

Was d'algemeene kreet,

Hij kwam, won ons vertrouwen,

En deelde in lief en leed.

Komt schragen wij den Koning,

Oranje blijve in stand,

Vind voor zijn deugd belooning,

In 'tdierbaar Vaderland.

ALLEN.

Vind voor zijn deugd belooning,
In 't dierbaar Vaderland:

MEVR. VAN HOOGERHUIS.

Wie is zij, die ten troon verheven,
Door luister, praal en glans omringd,
Alleen voor 't menschedom schijnt te leven;
Voor wie men dankbre toonen zingt,
Een juichtoon uit het hart gesproten,
Geen kunstlied van die wereldgrooten,
Die aan den vorm geboeid, die galmen zijn verpligt,
Neen uit der schaamlen stille woning,
Rijst, vrij van weidsche lofbetooning,
Voor haar de bee naar 't eeuwig Licht.
Wie is zij, die door kunstvermogen,
Der vrouwenwaarde kan verhoogcn,
Met kleuren en penseelen speelt,
De lentebloemen doet herleven,
Die reeds de strenge vorst deed sneven,
't Kunstkeurige gezigt vol van verrukking streelt,
Wie is zij die om menschenmin,
Van al wat reedlijk denkt, een moeder wordt geheten,
Die geen van haar geslacht of kindren kan vergeten,
Wie is zij? vraagt dat niet, 'tis onze Koningin!

*Hier valt het schild en vertoont het borstbeeld van
Hare Majesteit de KONINGIN.*

Sier Haar met keten van frische bloemen.

JOHANNA, (hecht de krans op de speer).

Wie kan naar eisch haar waarde roemen?
Een bloempje mist dit land dat zoete geuren spreidt,
God strekke haar altijd ten hoeder,
Leef MARIANNE leef! leef! Koninklijke Moeder,
Gij blijft toch Neêrlandsch troost door uw weldadigheid,

JOHANNA.

No 13. Wijs: *Wij leven vrij! wij leven blij!*

Komt zingen wij, verheugd en blij,
De Koningin verjaart,
Dat deze dag gezegend zij,
God! sta die goede moeder bij,
Is zij vernoegd, dan juichen wij,
Zij is ons alles waard!

ALLEN.

Zij is ons alles waard.

De Heer VAN HOOGERHUIS.

Een blijde zomerdag, brak aan den zuiderhemel,
Met meerder pracht dan ooit in gouden luister door,
De wandlaar stond verrukt bij 't glansrijk lichtgewemel,
En 't keur van bloemen, dat hij aantrof op zijn spoor,
Maar de ondank school in 't gras, vergiftend bloem en bladen,
En loerde op moord en roof met scherpgewette tong;
En deed weldra het land in bloed en tranen baden,
Waar ieder kort te voor het lied des vredes zong,
Het monster sloeg de klaauw naar 'terf der Nederlandren,
't Oud Hollandsch kroost ter woon, met woeste roofzucht uit;
Maar ieder schaarde zich om Vaders WILLEM's standren,
En 'tmuitziek roovrenheer wierd in zijn vaart gestuit.

Een held in 't kamp vergrijsd, één held volleerd in 't strijden,
Hergaf aan Neêrlands vlag den roem op land en zee!
Hij maakte een roemvol eind, aan 't zwijgend onregt lijden:
Gij muiters kent dien held.... de Grijze Mars!....

Hier valt het schild weg en men leest op een ander:

C H A S S É.

ALLEN.

Chassé!

De Heer VAN HOOGERHUIS.

Hij zal u wederstaan, hij heeft een eed! een Koning!
Een Hollandsch hart waarin nooit ondeugd heeft gewoond,
De dank van 't Vaderland zij zijner deugd belooning,
Dat ook zijn heldenmoed met lauwrn zij bekroond.

STOUTENBURG.

N° 14. Wijs: *Wie Neêrlandsch bloed.*

Wie Neêrlandsch bloed in d'aadren vloeit,
Wijd aan dien held een traan,
Hij bleef als krijgsman onvermoeid,
En pal in 't noodweer staan,
De vloek aan wie zijn eed verbreekt,
Doch braven onze bée!
Komt, dat dan elk met geestdrift spreekt,
Gezegend zij Chassé.

JOHANNA.

Het beeld van stille huiselijkheid,
En lieve menschen min,
Bij wien geen armen hulploos schreit,
Is Nederlands Vorstin,

Mist gij een' dochter u zoo waard,
Dees stad is uw gezin,
Lang blijft dees moeder ons gespaard,
Heil zij de Koningin!

De Heer VAN HOOGERHUIS.

O God! schenk onzen Koning kracht,
Den Vader van zijn volk,
Behoed hem door uw oppermagt,
Voor der Jesuiten-dolk,
Gewetensdwang kent men hier niet,
Elk' Godsdienst is hier vrij,
Beschermdus 'tland waar hij gebiedt,
O brave Schutterij!

BURGERHOOFD.

O God! bescherm ons Vaderland,
En stuur der Vorsten raad,
Breng een gewenschten vree tot stand,
Ons aller toeverlaat!
En gaan wij met ons land ten grond,
Dan zij bij onzen val,
Die spreuk nog stervend in elks mond,
Ja Holland boven al.

KOOR.

O God bescherm enz.

E I N D E.

